

Mikkelin kaupungin sekä Hirvensalmen,
Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnan
ympäristönsuojelumääräykset

Hirvensalmen kunnanvaltuusto 2.2.2004 § 12
Mikkelin kaupunginvaltuusto 2.2.2004 § 15
Ristiinan kunnanvaltuusto 1.3.2004 § 4
Mäntyharjun kunnanvaltuusto 8.12.2005 § 67
Pertunmaan kunnanvaltuusto 19.12.2005 § 73

Mikkelin kaupungin, Hirvensalmen, Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnan ympäristönsuojelumääräykset

1 Luku Yleiset määräykset

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ympäristönsuojelulakia (86/2000) ja -asetusta (169/2000) täsmentävillä paikallisilla säädöksillä ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä turvata kuntalaisille viihtyisä, terveellinen ja turvallinen asuin- ja elinympäristö.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Mikkelin kaupunginvaltuusto sekä Hirvensalmen, Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnanvaltuustot ovat antaneet nämä ympäristönsuojelumääräykset ympäristönsuojelulain 19 §:n perusteella.

Määräysten noudattamista valvoo ympäristönsuojelulain 21 §:n mukaisesti ao. kuntien ympäristönsuojeluviranomainen eli Mikkelin kaupungin ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) säädetään.

3 § Määräysten soveltaminen

3.1

Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa olevien tai niiden nojalla annettujen määräysten lisäksi on noudatettava näitä paikallisiin olosuhteisiin perustuvia ympäristönsuojelumääräyksiä.

Nämä määräykset ovat voimassa koko Mikkelin kaupungin ja Hirvensalmen, Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntien alueella, jollei määräyksiä ole paikallisista olosuhteista johtuen annettu vain rajatulle alueelle.

3.2

Ympäristönsuojelumääräykset eivät koske ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvanvaraista tai lain 61, 62 tai 78 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan erikseen lupahakemuksen tai ilmoituksen perusteella annettavassa päätöksessä. Määräykset eivät myöskään koske puolustusvoimien toimintaa.

4 § Suhde muihin määräyksiin

4.1

Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja tarvittaessa niiden kanssa samanaikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. rakennusjärjestys, terveydensuojelujärjestys, jätehuoltomääräykset sekä eräiltä osin kaavamääräykset.

4.2

Kunnan viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa ja viranomaispäätöstä tehdessään ottaa huomioon, mitä näissä määräyksissä säädetään.

5 § Paikalliset olosuhteet

Yleismääräysten lisäksi seuraavilla alueilla on noudatettava niitä koskevia täsmentäviä määräyksiä:

- **Taajaan rakennetut alueet**, joilla tarkoitetaan asemakaavoitettuja alueita ja suunnittelutarvealueita.
- **Pohjavesialueet**, joilla tarkoitetaan tärkeiden tai yhdiskunnan vedenhankintakäyttöön soveltuvien pohjavesialueiden varsinaisia muodostumisalueita (Etelä-Savon ympäristökeskuksen laatimat kartat 1. ja 2. luokan pohjavesialueista; sisempi rajausta).
- **Vedenhankinnan kannalta tärkeät vesistöt**, joita ovat Mikkelin Pitkäjärvi, Urpolanlampi, Saimaan Kaihun-, Kattilan- ja Pursialanlahti, Pankalampi – Hanhilampi + jokiosuus Saimaaseen, Likolampi, Kalevanlammet, Iso- ja Pikkusurnu, Reuhkalampi, Ristiinan Parjalampi ja Pertunmaan Kangaslampi.
- **Ranta-alueet**, joilla tarkoitetaan jokeen, järveen, lampeen tai vastaavaan vesistöön rajoittuvaa maa-aluetta, joka ulottuu 150 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Hirvensalmi: ..., joka ulottuu Hirvensalmen kunnassa voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräämälle etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Ristiina: ..., joka ulottuu 100 - 150 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Mäntyharju ja Pertunmaa:..., joka ulottuu 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.

2 Luku Vesistöjen ja pohjavesien suojelu

6 § Viemäriin johdettavat jätevedet

Viemäriin johdettavien jätevesien osalta on lakien ja asetusten sekä vesilaitosten yleisten toimintusehtojen ja erillisohjeiden lisäksi noudatettava seuraavia säädöksiä:

6.1

Asumajätevesistä poikkeavien jätevesien, kuten teollisuusjätevesien, johtaminen viemäriin on kiellettyä ilman viemärin haltijan lupaa.

6.2

Öljyä, polttoaineita, liuottimia tai rasvoja käsittelevien yritys- ja teollisuuskiinteistöjen jätevedet tulee ennen viemäriin johtamista esikäsitellä asianmukaisissa ja oikein mitoitetuissa öljyn-, hiekan- ja/tai rasvanerottimissa. Käyttöön otettavat erotinlaitteistot on varustettava tyhjennystarpeen ilmaisevalla hälytinlaitteistolla. Erotinlaitteiden jälkeen on asennettava näytteenottoaivo.

Hiekan-, öljyn- ja rasvanerotuskaivot on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tyhjennettävä tarvittaessa. Ilman hälytinlaitteistoa olevat öljynerotuskaivot tulee tarkastaa vähintään neljä kertaa vuodessa. Erotinlaitteistojen tarkastuksista ja tyhjennyksistä on pidettävä kirjaa ja tiedot on pyydettyessä annettava valvovalle viranomaiselle.

7 § Jätevesien käsittely ja johtaminen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella

7.1

Rakennettaessa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolelle on yleissuunnitelma jätevesien käsittelystä esitettävä rakennus- tai toimenpidelupahakemuksessa tai rakentamista koskevassa ilmoituksena sekä sen liitteenä olevassa asemapiirroksessa. Rakennus- tai toimenpidelupapäätöksen ehtona ovat LVI-suunnitelmat on toimitettava rakennusvalvontaan pääsääntöisesti ennen aloituskousta tai rakennustöiden aloittamista.

Jätevesien käsittelyssä on noudatettava 11.6.2003 annetussa valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla annettuja säädöksiä. Asetuksen 4 §:n mukaan ”Talousjätevesistä ympäristöön joutuvaa kuormitusta on vähennettävä orgaanisen aineen (BHK₇) osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Jätevesien käsittelyyn soveltuvalla, vähintään 5000 m² :n rakennuspaikalla **taajaan rakennettujen alueiden, pohjavesialueiden ja ranta-alueiden ulkopuolella** tulee jätevesien johtamisesta ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta vähentää orgaanisen aineen (BHK₇) osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Liitteessä 1 on kuvattu eri alueilla hyväksyttävät jätevesien käsittelymenetelmät ja annettu ohjeet menettelytavoista jätevesijärjestelmiä rakennettaessa ja uusittaessa.

Pohjavesialueilla jätevesijärjestelmät tulee muuttaa asetuksen mukaisiksi vuoden 2008 loppuun mennessä.

7.2

Vedenhankinnan kannalta tärkeiden vesistöjen ranta-alueilla saostus- ja umpikaivolietteiden sekä kompostoimattoman jätevedenpuhdistamolietteen levitys on kielletty 30 m lähempänä rantaviivaa. **Pohjavesialueilla** levitys on kielletty.

7.3

Saostuskaivojen lietetilat on tarkistettava vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa. Umpisäiliöt ja muut vastaavat jätevesisäiliöt tulee tyhjentää tarvittaessa. Saostuskaivojen, umpisäiliöiden ja vastaavien lietteitä saa ammattimaisesti tyhjentää vain asianmukaiset luvat omaava yrittäjä. Lietteet tulee toimittaa käsiteltäväksi suoraan jätevedenpuhdistamolle tai asianmukaiset luvat omaavalle vastaanottajalle tai käsitellä muulla ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Maataloudessa oman talouden asuinkiinteistöjen jätevesilietteet voidaan myös varastoida, käsitellä ja levittää pelloille karjanlannan yhteydessä.”

7.4

Kiinteistön haltijan on pidettävä kirjaa jätevesien puhdistuslaitteistojen huollosta, säiliöiden tyhjennyksistä sekä mahdollisista näytteenotoista. Kirjanpidosta tulee ilmetä huollon, tyhjennyksen tai mittauksen ajankohta ja suorittaja sekä minne lietteet on toimitettu. Kirjanpito tulee pyydettyä antaa tiedoksi kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle.

8 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden, mattojen ym. pesu

8.1

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu muilla kuin liuotinpesuaineilla on sallittu tavanomaisessa asumiskäytössä olevalla kiinteistöllä, mikäli pesuvedet voidaan johtaa jätevesiviemäriin tai imeyttää maahan siten, ettei niistä aiheudu haittaa naapureille tai ympäristölle.

8.2

Pohjavesialueilla sekä katu- ja tiealueilla ja muilla yleisessä käytössä olevilla alueilla pesu on sallittu vain tähän tarkoitukseen varatuilla alueilla.

Ammattimainen tai laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu kiinteistöllä on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla.

8.3

Rakennetuilta pesupaikoilta pesuvedet tulee johtaa hiekan- ja öljyerotuskaivon kautta viemäriin. Vesien viemäriin johtamiseen tulee olla viemäriin haltijan lupa.

8.4

Ammattimainen tai laajamittainen mattojen ym. pesu on sallittu vain tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla.

Oman talouden mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu **ranta-alueilla** tulee järjestää siten, että käytetään ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavia pesuaineita ja pyritään imeyttämään pesuvedet maastoon.

9 § Ruoppaus ja vesikasvien niitto

Mikkelin, Hirvensalmen, Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan ympäristölautakunnan toimialueella vesilain 1. luvun 30 §:n tarkoittamiksi vähäistä suuremmiksi ruoppauksiksi tulkitaan kaikki yli 50 m³:n ruoppaukset ja kaikki ajalla 1.5. - 30.11. koneellisesti toteutettavat ruoppaukset. Näistä ruoppauksista on tehtävä ilmoitus kuukautta ennen toimenpiteen toteuttamista Mikkelin seudun ympäristöpalvelut -yksikköön tai suoraan Etelä-Savon ympäristökeskukseen. Mikkelin seudun ympäristöpalvelut -yksikkö käsittelee ruoppaukset, joissa ruoppausmassoja syntyy alle 200 m³ (irtokuutiometriä). Tätä suuremmat hankkeet ohjataan alueellisen ympäristökeskuksen käsiteltäviksi. Jos alueella tehdään useita toisiinsa liittyviä ruoppauksia saman urakoitsijan toimesta tulkitaan lupatarve yhtenä hankkeena.

Vastaava ilmoitus tulee tehdä vesikasvien niitosta maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maisemallisesti tai luonnonsuojellisesti arvokkaaksi alueeksi osoitetulla vesialueella.

3 Luku Ilmansuojelu ja meluntorjunta

10 § Haju- ja savukaasupäästöt

10.1

Kiinteistökohtaisissa lämmityskattiloissa tai muissa tulipesissä ei saa polttaa sellaisia aineita, joiden palaessa savukaasujen mukana ympäristöön pääsee siinä määrin nokea ja hajua tai ympäristölle ja terveydelle vaarallisia yhdisteitä, että niistä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista, haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyvyydelle tai vahinkoa naapurikiinteistölle tai muulle omaisuudelle. Tällaisia aineita ovat mm. paine- ja pintakäsitelty puutavara, muovit (osa muoveista) ja muu vastaava materiaali sekä muut huonosti palavat materiaalit.

10.2

Taajaan rakennetulla alueella rakennuksen savukaasupäästöjen tai muiden päästöjen päästökorkeus ja teollisuus-, tuotanto- ja yritysikiinteistöjen sekä pysäköintirakennusten ilmanpoistolaitteiston sijoitus on toteutettava siten, ettei savu- ja poistokaasujen leviäminen ympäristöön normaaleissa sää- ja käyttöolosuhteissa aiheuta ympäristön pilaantumista, haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyvyydelle tai vahinkoa naapurikiinteistölle tai muulle omaisuudelle.

11 § Kunnostus- ja puhtaanapitotöiden haittojen ehkäisy

11.1

Rakennusten julkisivujen ja ulkotiloissa suoritettavien rakenteiden tai esineiden hiekkapuhallus- ja muiden mahdollisesti häiriötä aiheuttavien töiden yhteydessä tulee riittävällä suojauksella (suoja- peitteet, kostutus, ilmanvaihtoratkaisut tms. toimet) huolehtia siitä, että toiminnasta aiheutuva melu, pöly, liuotainehöyryt tai muut vastaavat päästöt eivät aiheuta ympäristön pilaantumista, haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyvyydelle tai vahinkoa naapurikiinteistölle tai muulle omaisuudelle.

11.2

Taajaan rakennetulla alueella em. töitä saa tehdä arkisin, maanantaista perjantaihin kello 7.00 – 18.00. Muina aikoina tehtävistä töistä on tehtävä kirjallinen ilmoitus Mikkelin kaupungin ympäristöpalvelut -yksikölle 14 vuorokautta ennen töiden aloittamista. Ympäristönsuojeluviranomainen tekee ilmoituksen johdosta päätöksen, jossa määritellään, millä ehdoilla työ voidaan tehdä. Työn aloittamisesta on kiinteistön haltijan tai työn tekijän tiedotettava työmaan vaikutuspiirissä oleville asukkaille ja naapurikiinteistöjen haltijoille.

Em. aikarajoitus ei koske välttämättömiä, kiireellisiä viankorjaustöitä. Taajaan rakennetulla alueella ei konevoimin tapahtuvaa lumenaurasta, kasausta ja poiskuljetusta ilman pakottavaa syytä saa tehdä asuinalueilla ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä klo 22.00 – 05.00 välisenä aikana.

Taajaan rakennetulla alueella lehti- ym. puhaltimien käyttö hiekanpoistoon on kielletty.

Mäntyharjussa ja Pertunmaalla: Taajaan rakennetulla alueella ruohonleikkureiden, moottorisahojen ja muiden vastaavien kovaäänisten työkonien käyttöä tulee pyrkiä välttämään sunnuntaisin.

12 § Erityisen häiritsevän tilapäisen melun ja tärinän torjunta

12.1

Erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta tulee tehdä ympäristönsuojelulain 60 §:n tai terveydensuojelulain 13 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus Mikkelin kaupungin ympäristöpalvelut -yksikölle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista.

Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä seuraavista toimista:

- ilotulituksesta,
- lentonäytöksestä tai tilapäisestä yleisölennätyksestä,
- äänenvahvistimien ja äänentoistolaitteiden tilapäisestä käytöstä kaupungin/kunnan keskusta-alueella yleisötilaisuuksissa ja muissa tilapäisissä tapahtumissa yleisökäyttöön soveltuvassa paikassa, kun tapahtuma järjestetään klo 7.00 – 22.00 välisenä aikana
- **Mikkelissä, Mäntyharjussa ja Pertunmaalla:** rakennus-, puutavaranlastaus- ja haketus-, ym. ammattitöistä, kun tapahtuma järjestetään tai työt suoritetaan klo 7.00 - 22.00 välisenä aikana

Rakennustöiden osalta ilmoitus tulee tehdä seuraavissa tapauksissa:

- räjäytys-, lyöntipaalutus- tai vastaavasta erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta rakennustyöstä
- yöaikaan (klo 22.00 - 07.00) ja viikonloppuisin (pe klo 18.00 – ma klo 07.00) tehtävästä häiritsevää melua aiheuttavasta rakennustyöstä

12.2

Yleisötilaisuuksien ja muiden tilapäisten tapahtumien järjestäjien tulee huolehtia siitä, että ääni suunnataan mahdollisimman tarkoin kohdeyleisölle ja äänentoistolaitteiden lähtöäänitaso säädetään sellaiseksi, että kaupungin keskustan vallitseva ekvivalenttinen melutaso ei merkittävästi ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Tarvittaessa on käytettävä melun leviämistä ehkäiseviä suojarakenteita.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää ulkoilmakonsertin sekä moottoriurheilutai moottoriveneurheilutapahtuman järjestäjältä luotettavaa selvitystä melutasosta vastaavissa tilaisuuksissa.

12.3

Yleisötilaisuuksien ja muiden tilapäisten tapahtumien järjestäjien on tiedotettava tapahtuman vaikutuspiirissä oleville asukkaille ja naapurikiinteistöjen haltijoille sekä ympäristöpalvelut -yksikköön melua aiheuttavan tapahtuman laadusta, ajankohdasta ja kestosta *riittävän ajoissa ennen tapahtuman järjestämistä. - **Mäntyharjussa ja Pertunmaalla: *vähintään viikkoa ennen tapahtuman järjestämistä.**

13 § Tilapäisen asfalttiaseman ja murskaulaitoksen sijoittaminen

13.1

Tilapäisen tai siirrettävän asfalttiaseman tai murskaamon, jonka toiminta-aika on vuodessa enintään 50 päivää sijoittamisen asemakaava-alueen ulkopuolella tulee täyttää seuraavat ehdot:

- toiminnan melupäästöt eivät ylitä voimassa olevia valtioneuvoston antamia melutason ohjearvoja
- toiminnan päästöt ilmaan eivät ylitä voimassa olevia valtioneuvoston antamia ilmanlaadun ohjearvoja
- toiminnassa tarvittavien polttoaineiden ja muiden terveydelle vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely sekä toiminnasta mahdollisesti muodostuvien jätteiden varastointi ja mahdollisten lietteiden käsittely järjestetään siten, että niiden joutuminen maaperään tai muuten ympäristöön on estetty
- laitokset eivät toimi yöaikaan klo 22 – 7, lauantaisin eikä pyhäpäivisin; kiviaineksen irrotusta/rikotusta ei tehdä klo 18.00 –08.00
- laitos on vähintään 300 metrin etäisyydellä vakituisesta tai loma-asutuksesta sekä maakunta- tai yleiskaavassa suojelu- tai virkistysalueeksi osoitetusta alueesta ja että kesäaikana 1.6. – 15.8. murskausta ei tehdä alle 500 metrin etäisyydellä em. kohteista

13.2

Tilapäistä tai siirrettävää asfaltti- tai murskausasemaa ei saa sijoittaa **pohjavesialueelle**.

13.3

Tilapäisen tai siirrettävän asfalttiaseman tai murskaamon toiminnan käynnistämistä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 päivää ennen toiminnan käynnistämistä. Ilmoituksesta on käytävä ilmi toiminnan sijoituspaikka, toiminta-aika, melupäästöt ja niiden torjuntatoimet sekä toiminnanharjoittaja ja yhteyshenkilö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ympäristönsuojelulain 85 §:n perusteella tarvittaessa antaa edellä 13.1 kohdassa esitettyjä ehtoja täydentäviä, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeellisia yksittäisiä määräyksiä.

13.4

Toiminnan päätyttyä alue on siivottava ja siellä olevat jätteet sekä mahdolliset ylijäämäasfaltit ja muu ylijäämätavara toimitettava asianmukaiseen varastointi- tai käsittelypaikkaan. Toiminnan päättymisestä on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lopputarkastuksen suorittamista varten.

4 Luku Jätteiden ja kemikaalien käsittely

14 § Jätteiden käsittely kiinteistöllä

Jätteiden käsittelyssä tulee noudattaa kunnan jätehuoltomääräyksiä.

15 § Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja säiliöiden tarkastus

15.1

Ympäristölle vaaralliset nestemäiset kemikaalit, kuten polttoaineet, öljyt, maalit, torjunta-aineet ja liuottimet, tulee kiinteistöllä varastoida ja säilyttää siten, että niiden pääsy viemäriin, maaperään tai vesistöön on estetty.

Tilavuudeltaan yli 1,5 m³ polttoaine- ja kemikaalisäiliöt tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Tarkastajan tulee toimittaa tarkastuspöytäkirjat kunnan pelastusviranomaiselle 14 vuorokauden kuluessa tarkastuksesta.

15.2

Pohjavesialueella uudet polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on sijoitettava maan päälle tiiviisiin suoja-altaisiin ja varustettava ylitäytön estolaittein – **Mäntyharjussa ja Pertunmaalla: Pohjavesialueella uudet yksivaippaiset polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on sijoitettava maan päälle katettuihin, tiiviisiin suoja-altaisiin ja varustettava ylitäytön estolaittein.**

Pohjavesi- ja ranta-alueella sijaitsevien maanalaisten poltto- ja dieselöljysäiliöiden tarkastuksessa on noudatettava kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä 344/83. **Ranta-alueella** sijaitsevat säiliöt tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla vuoden 2005 loppuun mennessä. **Mäntyharjussa ja Pertunmaalla:** vuoden kuluessa siitä, kun ympäristönsuojelumääräykset saavat lainvoiman.

15.3

Käytöstä poistetut säiliöt tulee kaivaa pois maasta **I- ja II- luokan pohjavesialueilla**, jos se on mahdollista rakennuksia vaurioittamatta.

Muillakin alueilta säiliö on pääsääntöisesti poistettava maasta. Mikäli säiliö jätetään maahan, se on tyhjennettävä ja tarkastettava. Maahan jätetyn säiliön sijaintitiedot tulee säilyttää kiinteistön asiapereissa.

Käytöstä poistetuista säiliöistä tulee ilmoittaa sekä rakennusvalvonnalle että palo- ja pelastusviranomaisille.

15.4

Vaarallisten kemikaalien, poltto- tai voitelunesteiden väliaikaiseen varastointiin tarkoitettut säiliöt tulee sijoittaa irti maasta, umpinaiseen suoja-altaaseen tai suoja-altaaseen katoksen alle. Säiliön ja sen letkun on oltava lukittavia, ellei ulkopuolisten pääsyä alueelle ole muuten estetty. Mahdollisesti öljyllä tai muulla kemikaalilla likaantunut maa-aines ja roiskeet on poistettava välittömästi ja toimitettava asianmukaiseen ongelmajätteen käsittelyyn.

5 Luku Muut määräykset

16 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Kiinteistönhaltijan tai -omistajan, alueenkäyttäjän, toiminnanharjoittajan tai -järjestäjän on annettava pyydettyä kunnan valvontaviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta sekä toimenpiteistä, laitteista ja suunnitelmista, joilla on tarkoituksena ehkäistä ja torjua ympäristön pilaantumista siten, kuin näissä määräyksissä erikseen säädetään.

17 § Rangaistussäännökset

Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin pakkokeinoista ja seuraamuksista säädetään ympäristönsuojelulain 13 luvussa ja 116 §:ssä.

18 § Määräyksistä poikkeaminen

Ympäristölautakunta voi yksittäistapauksessa erityisestä syystä myöntää poikkeuksen näistä määräyksistä.

6 Luku Voimaantulomääräykset**19 § Voimaantulo**

Nämä ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan Mikkelissä, Hirvensalmella ja Ristiinassa 13. päivänä huhtikuuta 2004. Mäntyharjussa ja Pertunmaalla ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 7. päivänä helmikuuta 2006.

Liite 1 Ohjeet jätevesijärjestelmän valintaan, rakentamiseen ja hoitoon Mikkelissä, Hirvensalmella ja Ristiinassa vesihuoltolaitosten viemäriverkon ulkopuolisilla alueilla 1.1. 2004 lähtien ja Mäntyharjussa ja Pertunmaalla 1.1.2006 lähtien.

Liite 1

Ohjeet jätevesijärjestelmän valintaan, rakentamiseen ja hoitoon Mikkelissä, Hirvensalmella ja Ristiinassa vesihuoltolaitosten viemäriverkon ulkopuolisilla alueilla 1.1.2004 lähtien, Mäntyharjussa ja Pertunmaalla 1.1.2006 lähtien.

Ohjeet korvaavat ympäristölautakunnan 11.12.1997 hyväksymät vastaavat ohjeet.

Ohjemuutosten taustalla on 1.3.2000 voimaan astunut ympäristönsuojelulaki. Lain nojalla annettiin 11.6.2003 valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkkojen ulkopuolella (JVA). Asetus astui voimaan 1.1.2004. Asetuksen vaatimuksia tarkennettiin Mikkelin, Hirvensalmen, Ristiinan, Mäntyharjun ja Pertunmaan yhteisillä ympäristönsuojelumääräyksillä, joiden liitteenä nämä ohjeet on hyväksytty.

Käsittelyvaatimukset eri alueilla

Uuden jätevesiasetuksen myötä jätevesien käsittelyssä noudatetaan kahta vaatimustasoa. Tästä eteenpäin niitä nimitetään **perusvaatimustasoksi** ja **helpotetuksi vaatimustasoksi**. Taulukossa 1. on esitetty jätevesiasetuksen (JVA) 4 §:n mukaisten kahden vaatimustason edellyttämät jätevesien puhdistusvaatimukset eri kuormitustekijöiden osalta.

Taulukko 1. Jätevesijärjestelmien puhdistusvaatimukset eri kohteissa. Puhdistusvaatimukset perustuvat jätevesiasetuksen (JVA) 3 §:ssä kuvattuihin kuormituslukuihin.

<i>Kuormitustekijä</i>	<i>Perusvaatimustaso</i>	<i>Helpotettu vaatimustaso</i>
<i>Biologinen hapenkulutus (BOD 7)</i>	90%	80%
<i>Kokonaisfosfori</i>	85%	70%
<i>Kokonaistyyppi</i>	40%	30%

Perusvaatimustasoa ja helpotettua vaatimustasoa sovelletaan seuraavasti (ympäristönsuojelumääräykset 7 §).

Perusvaatimustasoa sovelletaan ympäristönsuojelumääräysten mukaisilla ranta-alueilla, pohjavesialueilla ja taajaan rakennetuilla alueilla (katso määritelmät ohjeen lopussa). Lisäksi kaikilla rakennuspaikoilla, joiden koko on alle 5000 m², sovelletaan pääsääntöisesti perustason vaatimuksia. Lisäksi, jos rakennuspaikka maaperän ominaisuuksien, pohjaveden tai kallion aseman takia on epäsuotuisa toimivan käsittelyjärjestelmän toteuttamiselle, toimitaan perusvaatimustason mukaan.

Muilla kiinteistöillä sovelletaan **helpotettua vaatimustasoa**.

Eri alueilla mahdolliset jätevesien kokoamis- ja käsittelymenetelmät, niiden suunnittelu ja rakentaminen

Perusvaatimustason mukaisilla kiinteistöillä käymäläjätevedet tai niihin verrattavat jätevedet (mustat jätevedet) on johdettava tiiviiseen säiliöön ja kuljetettava hyväksytyyn vastaanottopaikkaan. Muut jätevedet voidaan käsitellä kiinteistön alueella ja johtaa käsittelyn jälkeen maastoon, jos se voidaan toteuttaa ilman oman tai naapurin hyödyntämän pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Vaihtoehtoisesti jätevedet voidaan käsitellä muulla menetelmällä, jolla päästään jätevesiasetuksen

edellyttämään puhdistustasoon. Suunnitelmassa on tältä osin esitettävä luotettava arvio menetelmällä saavutettavasta puhdistustuloksesta. Suomen ympäristökeskuksesta on saatavilla puolueetonta tietoa markkinoilla olevista käsittelymenetelmistä ja –laitteistoista sekä niiden puhdistuskyvystä.

Helpotetun vaatimustason mukaisilla kiinteistöillä myös mustat vedet voidaan tietyin edellytyksin käsitellä kiinteistön alueella ja johtaa käsittelyn jälkeen maastoon. Suunnitelmassa on esitettävä luotettava arvio menetelmällä saavutettavasta puhdistustuloksesta

Taulukko 2. Yhteenvedo eri vaatimustason alueilla sovellettavista käsittelymenetelmistä.

	Perusvaatimustaso	Helpotettu vaatimustaso
Vessavesien käsittely (Mustat vedet)	Umpisäiliö tai muu asetuksen vaatimukset täyttävä puhdistusmenetelmä	Maaperään imeytettynä hyväksytyyn käsittelyn jälkeen
Harmaiden vesien käsittely	Umpisäiliöön tai maaperään imeytettynä hyväksytyyn käsittelyn jälkeen	Maaperään imeytettynä hyväksytyyn käsittelyn jälkeen
Suunnittelu	Pätevä suunnittelija	Pätevä suunnittelija
Käytettävä tekniikka	Tehdasvalmisteiset rakenneyksiköt tai muut asetukset vaatimukset täyttävät rakenneratkaisut	Tehdasvalmisteiset rakenneyksiköt tai muut asetukset vaatimukset täyttävät rakenneratkaisut
Rakentamisen valvonta	Kiinteistön vesi- ja viemäritöistä (kvv) vastaava työnjohtaja. Viranomaisvalvonta tapauskohtaisesti	Kiinteistön vesi- ja viemäritöistä (kvv) vastaava työnjohtaja tai tapauskohtaisesti vastaava rakennustyönjohtaja. Viranomaisvalvonta tapauskohtaisesti.
Jätevesilietteen käsittely	Jätetiedostoon rekisteröitynyt ammattilainen	Jätetiedostoon rekisteröitynyt ammattilainen
Huolto	Laitteiston toimintaan perehtynyt vastaa kiinteistön käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti	Laitteiston toimintaan perehtynyt vastaa kiinteistön käyttö- ja huolto-ohjeen mukaisesti

Jätevesijärjestelmän rakentamismenettely

Jätevesijärjestelmän rakentaminen muuttuu jätevesiasetuksen myötä rakennusluvan, toimenpideluvan tai toimenpideilmoituksen varaiseksi (JVA 7 §). Uusien rakennuskohteiden osalta suunnitelma jätevesijärjestelmän rakentamiseksi liitetään osaksi rakennusluvan LVI -suunnitelmaa. Jos vanhaa järjestelmää kunnostetaan jätevesijärjestelmän rakentaminen käsitellään hankkeen laajuudesta riippuen joko toimenpidelupahakemuksena tai rakentamista koskevana ilmoituksena. Molemmissa tapauksissa hakemukseen tai ilmoitukseen liitetään jätevesiasetuksen liitteen 1 tiedot sisältävä suunnitelma jätevesijärjestelmästä sekä rakennusvalvonnan edellyttämä jätevesijärjestelmän rakennustapaselostus (erillinen lomake).

Kohteissa, joiden jätevesien käsittely vaatii jätevesien määrän, koostumuksen tai muiden erityisten syiden takia teknisistä perusratkaisuista poikkeavaa ratkaisua, rakennusvalvonta pyytää suunnitelmasta ympäristöpalvelut -yksikön lausunnon ennen päätöstä. Poikkeamista haettaessa tulee ilmetä peruste poikkeamiselle.

Siirtymäsäännökset

Määräykset astuvat voimaan uudisrakentamisen ja jätevesijärjestelmien saneerauksen osalta 1.1.2004. **Pohjavesialueilla** jätevesijärjestelmät tulee muuttaa asetuksen mukaisiksi vuoden 2008 loppuun mennessä. Muilla alueilla kiinteistöjen jätevesijärjestelmät tulee saattaa määräysten mukaisiksi vuoden 2013 loppuun mennessä.

Käsitteet

- **Taajaan rakennetuilla alueilla tarkoitetaan** asemakaavoitettuja alueita ja suunnittelutarvealueita.
- **Pohjavesialueilla** tarkoitetaan tärkeiden tai yhdyskunnan vedenhankintakäyttöön soveltuvien pohjavesialueiden varsinaisia muodostumisalueita (Etelä-Savon ympäristökeskuksen laatimat kartat 1. ja 2. luokan pohjavesialueista; sisempi raja).
- **Ranta-alueilla** tarkoitetaan jokeen, järveen, lampeen tai vastaavaan vesistöön rajoittuvaa aluetta, joka ulottuu 150 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Hirvensalmi: ..., joka ulottuu Hirvensalmen kunnassa voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräämälle etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Ristiina: ..., joka ulottuu 100-150 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
Mäntyharju ja Pertunmaa: ..., joka ulottuu 100 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
- **Mustilla vesillä** tarkoitetaan käymäläjätevesiä tai koostumukseltaan niitä vastaavia vesiä
- **Harmailla vesillä** tarkoitetaan pesuvesiä ja koostumukseltaan muita niitä vastaavia jätevesiä.

Liite 1. *Ote Valtioneuvoston asetuksesta talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, Liite 1*

Ote Valtioneuvoston asetuksesta talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla, Liite 1

1. JÄTEVEDEN KÄSITTELYJÄRJESTELMÄT

Jäteveden käsittelyjärjestelmät koostuvat seuraavista menetelmistä ja laitteista:

- 1) saostussäiliö (saostuskaivo), jolla tarkoitetaan jäteveden yksi- tai useampiosaista, vesitiivistä mekaanista esikäsittelylaitetta, jonka läpi jätevesi virtaa ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on pitää jätevedestä erottuvat laskeutuvat kiintoaineet ja vettä kevyemmät aineosat;
- 2) jäteveden umpisäiliö (umpikaivo), jolla tarkoitetaan vesitiivistä, talousjäteveden tai lietteen tilapäiseen varastoitamiseen tarkoitettua säiliötä, josta ei ole jäteveden purkuputkea ympäristöön;
- 3) jäteveden maahanimeyttämö, jolla tarkoitetaan sellaista maahan kaivettua tai pengerrettyä talousjäteveden käsittelylaitteistoa, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsitelty jätevesi imeytetään maaperään puhdistumaan ennen sen kulkeutumista pohjaveteen;
- 4) jäteveden maasuodattamo, jolla tarkoitetaan sellaista maahan kaivettua tai pengerrettyä talousjäteveden käsittelylaitteistoa, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsitelty jätevesi puhdistuu kulkeutuessaan rakennetun hiekkaa tai muuta maa-ainesta olevan suodatinkerroksen läpi ja se kootaan putkistolla sekä johdetaan edelleen ympäristöön tai jatkokäsittelyyn;
- 5) pienpuhdistamo, jolla tarkoitetaan muuta kuin edellä kohdissa 1- 4 mainittua talousjäteveden käsittelylaitetta ja jonka toimintaperiaate voi olla fysikaalinen, kemiallinen, biologinen tai niiden yhdistelmä.

2. JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN SELVITYS JA SUUNNITELMA SEKÄ NIIDEN SISÄLTÖ

A. Jätevesijärjestelmän suunnitelma

Sen lisäksi mitä ympäristönsuojelulain (86/2000) 6 §:ssä on säädetty ympäristön pilaantumisen vaa-
raa aiheuttavan toiminnan sijoittamisesta ja mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) ja -
asetuksessa (895/1999) on säädetty sekä niiden perusteella annetussa Suomen rakentamismääräys-
kokoelmassa on määrätty rakentamista koskevista suunnitelmista, vesi-huoltolaitoksen viemäriver-
koston liittymättömän jätevesijärjestelmän suunnitelman tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

- 1) suunnitelma perustuu riittäviin rakennuskohteen maastomittauksiin ja maaperätutkimuksiin sekä pinta- ja pohjavesiolosuhteiden ja talousvesikaivojen selvityksiin;
- 2) jätevesien käsittelyjärjestelmä mitoitetaan syntyvien jätevesien määrän, laadun ja kuormitusvaihtelun perusteella ottaen huomioon kohteen suunniteltu ja muu mahdollinen käyttö ja sen vaihtelu rakennusten elinkaaren aikana siten, että mitoitus täyttää jäljempänä kohdassa C esitetyt vaatimukset;
- 3) suunnitelmassa esitetään jätevesijärjestelmän rakenne, jäteveden käsittelyjärjestelmän toimintaperiaate sekä luotettava arvio saavutettavasta käsittelytuloksesta ja jätevesien aiheuttamasta ympäristökuormituksesta; mikäli suunnitellun jätevesien käsittelyjärjestelmän puhdistustuloksista ja ym-

päristöön joutuvasta kuormituksesta ei ole esitettävissä luotettavaa tietoa, suunnitelmassa on esitettävä toimet, joilla vaatimusten täyttyminen varmistetaan;

4) sadevesiä, hulevesiä ja perustusten kuivatusvesiä ei saa johtaa jätevesijärjestelmään ennen jätevesien käsittelyä;

5) jätevesijärjestelmän suunnitelma on riittävän yksityiskohtainen, jotta sen perusteella voidaan rakentaa vaatimukset täyttävä jätevesijärjestelmä ja valvoa rakentamistyön laatu;

6) jätevesien käsittelyjärjestelmään tulevasta ja siitä lähtevästä jätevedestä voidaan ottaa edustavia näytteitä; maahanimeyttämössä jäteveden käsittelyjärjestelmän toiminta on voitava varmistaa tarvittaessa vesinäyttein pohjaveden havaintoputkesta, joka sijoitetaan imeyttämön läheisyyteen alavirtaan pohjavesien virtauksen suunnassa;

7) säännöllistä hoitoa ja huoltoa vaativat laitteet ja rakenteet suunnitellaan siten, että hoito- ja huoltotoimet voidaan suorittaa vaivattomasti vuodenajasta ja sääolosuhteista riippumatta;

8) jätevesien käsittelyjärjestelmään suunnitellaan tarpeelliset varo- ja hälytyslaitteet, jotka ilmoittavat järjestelmän tukkeutumisesta, ylitäytöstä tai muusta toimintahäiriöstä; jätevesien umpisäiliössä täyttymistä osoittava varo- ja hälytyslaite on aina tarpeellinen; sekä

9) suunnitelmassa esitetään lisäksi jätevesijärjestelmän rakentamiseksi, käyttämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset tiedot:

a) toimista, joilla ehkäistään käsittelemättömien talousjätevesien kuormitusta;

b) jäteveden käsittelyjärjestelmästä ja sen laitteista mitoitustietoineen;

c) putkien, laitteiden ja käsitellyn jäteveden purkupaikan sijainnista ja korkeusasemasta suhteessa lähellä jätevesijärjestelmän mahdollisessa vaikutuspiirissä sijaitseviin rakennuksiin, talousvesikaivoihin tai muuhun vedenottoon, pinta- ja pohjavesiin sekä muuhun maankäyttöön;

d) talousjäteveden käsittely- ja purkupaikan mitatusta pintaveden ja pohjavesipinnan korkeudesta sekä perusteltu arvio edellä mainitun vedenpinnan ylimmästä korkeudesta ja siitä miten jätevesijärjestelmä tällöin toimii;

e) hälytys- ja valvontalaitteiden suunnittelusta toiminnasta;

f) säännöllistä hoitoa ja huoltoa vaativista kohteista sekä hoidon ja huollon suorittamiseksi tarvittavista rakenteista ja kulkureiteistä kuten huoltoteistä, käytettävistä rakennusten sisätiloista ja niiden kulkuyhteyksistä sekä sähkö- ja vesipisteistä; sekä

g) muista tarpeellisista tiedoista.

B. Selvitys jätevesijärjestelmästä

Jätevesijärjestelmästä tehtävässä selvityksessä on esitettävä kuvaus kiinteistön jätevesien käsittelyratkaisusta sekä perusteltu arvio ympäristöön joutuvasta kuormituksesta ja käsittelyvaatimusten täyttymisestä. Selvitykseen on liitettävä asemapiirros, josta ilmenee jätevesijärjestelmän sijainti ja jätevesien purkupaikat. Lisäksi siihen on liitettävä jätevesijärjestelmän käytön, hoidon, huollon ja valvonnan kannalta tarpeelliset muut, kohdassa A esitetyt tiedot.

C. Jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoitus

Sen lisäksi mitä jätevesijärjestelmästä on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetty ja sen perusteella määrätty, jätevesien käsittelyjärjestelmän suunnittelussa käytettävien mitoitusperusteiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) asuinkiinteistön jätevesien käsittelyjärjestelmä mitoitetaan tarpeen mukaan siten, että se täyttää asetetut vaatimukset elinkaarensa kaikissa todennäköisissä käyttötilanteissa; mitoituksen on perustuttava vähintään siihen asukaslukuun, jonka arvo saadaan jakamalla huoneistoala neliömetreissä luvulla 30, kuitenkin siten, että mitoituksen asukasluku on vähintään viisi (5);
- 2) majoituspalvelurakennusten jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoittava asukasmäärä on vähintään majoituspaikkojen enimmäismäärä ja ravitsemuspalveluissa mitoittava asukasmäärä on vähintään asiakaspaikkojen enimmäismäärä jaettuna kolmella; edellä mainitut mitoituslaitteen asukasmäärät on laskettava yhteen mikäli jätevesijärjestelmän piirissä on sekä majoitus- että ravitsemuspalveluja;
- 3) karjatilojen maitohuoneiden ja pienimuotoisen elinkeinotoiminnan käsittelemättömien talousjätevesien keskimääräisen kuormituksen tulee perustua tutkimuksiin tai muuhun luotettavaan tietoon; ja
- 4) jätevesijärjestelmän aiheuttama ympäristökuormitus lasketaan eri kuormitusten summana; jätteen erotteluun perustuvien jätevesijärjestelmien kuormituslaskelmissa käytetään taulukossa 1 esitettyjä tai luotettaviin yleisiin tai kohteissa tehtyihin tutkimuksiin perustuvia arvoja.

Taulukko 1. Haja-asutuksen kuormitusluvun koostumus: kuormituksen alkuperä sekä eri kuormituslajien määrät grammoina asukasta kohti vuorokaudessa (g/p d) ja niiden prosenttiosuudet (%).

Kuormituksen alkuperä	Orgaaninen aine, BHK7		Kokonaisfosfori		Kokonaistyyppi	
	g/p d	%	g/p d	%	g/p d	%
Uloste	15	30	0,6	30	1,5	10
Virtsa	5	10	1,2	50	11,5	80
Muu	30	60	0,4	20	1,0	10
Kuormitusluku	50	100	2,2	100	14	100